

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Granskningsrapport

Fyrbodals kommunalförbund

KPMG AB

2020-04-03

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-03

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Förvaltningsberättelse	3
2.2	Redovisningsprinciper	4
2.3	Balanskrav	5
2.4	Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
2.5	Ekonomisk redovisning	6
2.6	lakttagelser och rekommendationer	7

1 Bakgrund

Vi har av Fyrbodals kommunalförbunds revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat om. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsmed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL¹ och Skyrev². Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen

¹ Sveriges Kommuner och Landsting

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2020-04-03

- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter förbundet har erhållit från pensionsadministratören. Vi har i vår granskning inte gjort någon egen beräkning av pensionsåtagandet.

Granskningen har genomförts genom:

- Studier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges mål. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser.

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över förbundets kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

2 Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Från och med 2019 gäller den nya redovisningslagen för kommuner, regioner och kommunalförbund, LKBR. En nyhet i denna lagstiftning är en tydligare struktur på hur

2020-04-03

årsredovisningens förvaltningsberättelse skall avgränsas och vad den skall innehålla. En förvaltningsberättelse skall innehålla följande delar enligt den nya lagstiftningen:

Det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredovisningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys. Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs kommunalt koncernföretag (LKBR 2:5).

Bedömning

Vår bedömning är att Fyrbodals inte har lyckats anpassa sin årsredovisning till de nya kraven. Begreppet förvaltningsberättelse saknas i årsredovisningen och viktiga delar som en balanskravsutredning saknas. Vad avser andra delar som skall ingå i en förvaltningsberättelse, som väsentliga händelser under året, personalförhållanden och verksamhetens utveckling, framgår av årsredovisningen men inte under de rubriker som den nya lagen föreskriver. Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunalförbundets resultat och ställning, uppställningsformen av förvaltningsberättelsen är dock inte i linje med LKBR och RKR:s rekommendation 15.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att årsredovisningen upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningsansvarig samt översiktlig avstämning av förbundets årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att förbundet i huvudsak efterlever Lagen om kommunal bokföring och redovisning och RKR:s rekommendationer, bortsett från övriga kommentarer om uppställningsform och presentation.

2.3 Balanskrav

En kommun eller ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet som ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunen/kommunalförbundet ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunens/kommunalförbundets ekonomi.

Förbundet redovisar ingen balanskravsutredning i enlighet med KL och LKBR i förvaltningsberättelsen. Årets resultat uppgår till 371 tkr och det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Utifrån detta verkar förbundet inte ha några underskott att återställa men vi saknar en balanskravsutredning i förbundets årsredovisning.

2.4 Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige/direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

2.4.1 Finansiella mål

Förbundsdirektionen har antagit fyra finansiella mål för 2019. Ett mål som funnits sedan tidigare är ett soliditetsmål. Soliditeten ska enligt det fastställda målet ligga på 10 % men kan variera över tid beroende på vilka åtaganden som direktionen finner lämpliga. För 2019 finns även målen att ha en budget i balans och att ha en god likviditet. Likviditetsmålet är inte satt till något värde, att ha en god likviditet är lite för vagt formulerat, direktionen behöver slå fast vad god likviditet innebär.

Det finns en uppföljning av målen i årsredovisningen, soliditeten uppgår till 7 % för 2019 (7 %), soliditeten har legat under 10% över tid och frågan är om direktionen anser att man uppfyller soliditetsmålet och övriga finansiella mål. Något uttalande kring om resultatet av de finansiella målen innebär att förbundet uppnår god ekonomiskhushållning ur det finansiella perspektivet görs inte i årsredovisningen.

2.4.2 Verksamhetsmål

Sammantaget finns åtta övergripande verksamhetsmål för förbundet. Dessa är:

- Företagsklimat & Näringsliv
- Kompetensförsörjning

2020-04-03

- Infrastruktur
- Landsbygdsutveckling
- Gränsregion
- Kultur
- Socialtjänst, vård och omsorg
- Barn och unga

Uppföljningen av förbundets mål redovisas i årsredovisningen, dock saknas en bedömning om respektive mål uppnåtts liksom en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen. Målen är inte heller fullt ut mätbara.

2.4.3 God ekonomisk hushållning

Av informationen i årsredovisningen kan inte utläsas om direktionen bedömer om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunalförbundet fastställt som är väsentliga för god ekonomisk hushållning. Följaktligen kan inte heller vi i vår granskning göra en bedömning om förbundet lever upp till god ekonomisk hushållning eller inte.

2.5 Ekonomisk redovisning

Årets resultat uppgår i *resultaträkningen* till 466 tkr, där basverksamhetens resultat är 371 tkr, projektverksamheten 731 tkr och övrig verksamhet är – 636 tkr. Enligt nya lagen LKBR finns utökade krav för kommuner/kommunalförbund kring drift och investeringsredovisning. Dessa saknas i förbundets årsredovisning. Då förbundets investeringsverksamhet är i det närmaste obefintlig blir inte detta avsteg väsentligt, dock bör en driftsredovisning ingå i årsredovisningen. Där skulle förbundet kunna presentera hur verksamheterna Bas, Projekt samt Övrig går istället får att presentera dessa som fyra separata resultaträkningar, förbundet bör bara presentera en resultaträkning och den skall avse hela förbundets verksamhet.

Balansräkningen omsluter 54 263 tkr där de största posterna på tillgångssidan omfattar aktier och andelar, kundfordringar, upplupna intäkter samt likvida medel och på skuldsidan eget kapital och kortfristiga skulder i form av leverantörsskulder samt periodiserade projektmedel.

Eget kapital uppgår till 3 613 tkr inklusive årets resultat. Vi har granskat underlagen för balansräkningens väsentliga poster och erhållit det som efterfrågats. Vi noterar att förbundet äger aktier i tre aktiebolag, för ett av bolagen understiger förbundets andel av eget kapital, förbundets bokförda värde med drygt 2 miljoner kronor. Förbundet anser dock att de tre aktieinnehaven skall ses som en portfölj och värderas som en enhet. Sammanslaget finns ett stort övervärde då det i ett av de övriga aktieinnehaven finns ett stort övervärde, förbundet har därför valt att inte skriva ned värdet. Vi accepterar denna hantering men rekommenderar förbundet att ändå skriva ned värdet kommande år så inget individuellt innehav är undervärderat. Utöver detta har vi inte gjort några väsentliga noteringar avseende balansräkningen förutom noteringen nedan angående projektmedel.

Bland kortfristiga skulder finns periodiserade regionala tillväxtmedel på 33,1 mnkr (32,1 mnkr). Av dessa medel avser 20,1 mnkr åren 2019–2018, 7,8 mnkr åren 2013–2017 samt 4,4 mnkr åren 2009–2012. De konton som avser åren 2009–2012 har varit helt orörda under 2019. Enligt uppgift har alla tillväxtmedel före 2014 slutredovisats utan krav på återbetalning och förbundet för en diskussion med VGR om hur förbundet skall hantera dessa medel. Enligt förbundsledningen tyder det mesta på att förbundet kommer få behålla dessa medel för att utlysa dem som extra anslag till projekt inom samma område. Det rör främst medel avseende regional utveckling. Vi rekommenderar förbundet att så snart som möjligt skapa en plan för hur dessa medel skall hanteras och framgent arbeta mer aktivt för att inte ha medel kvar över så lång tid, endera utlysa medel till nya projekt i de fallen där förbundet får behålla medlen och i andra fall återbetala medlen till region eller kommun.

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamheten har finansierats och hur det har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Årets kassaflöde är positivt med 4 682 tkr och har ökat förbundets likvida medel till 29 636 tkr vid årets utgång.

2.6 Laktagelser och rekommendationer

2.6.1 Ny Lag om kommunal bokföring och redovisning

I föregående års revisionsrapport kommenterade vi införandet av den nya kommunal redovisningslagen som träder i kraft den 1 januari 2019. Vi rekommenderade förbundet att under 2019 säkerställer att redovisningsprinciper och årsredovisning överensstämmer med den nya lagen. I årets granskning kan vi konstatera att dessa anpassningar inte har gjorts.

Det siffermaterial som redovisas i årsredovisningen är i allt väsentligt korrekt men årsredovisningens uppställning har relativt stora avvikelser från god redovisningssed i kommunal verksamhet. Vår bedömning om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning per 2019-12-31 kretsar mellan att de belopp som anges i räkenskaperna faktiskt är korrekta men att årsredovisningens uppställningsform avviker kraftigt från god sed och den nya lagen, dessutom saknas upplysningar i olika delar av årsredovisningen.

Förbundsledningen är medveten om bristerna och de har en plan för att se över både delårsrapport och årsredovisning för 2020. Utifrån denna bakgrund och att siffermaterialet i allt väsentligt är korrekt landar vi i slutsatsen att förbundets årsredovisning i allt väsentligt är rättvisande.

Vi rekommenderar förbundet att tillsätta resurser för att säkerställa att bristerna i delårsrapport och årsredovisning faktiskt blir åtgärdade under 2020. I det arbete rekommenderar vi förbundet att även se över möjligheten att digitalisera den ekonomiska administrationen, allt från fakturahantering till bokslutsarbete. Vår bedömning är att ett digitalt arbetssätt inom den ekonomiska administrationen skulle resultera i en smidigare och effektivisera verksamhet.

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-03

2.6.2 Projektrevisning

Bland kortfristiga fordringar och kortfristiga skulder finns väsentliga poster som avser periodiserade projekt. Projekten avser projekt, verksamheter och kostnadsställen vilket bland annat innebär att olika förutsättningar gäller för det som redovisas under benämningen projekt.

För att projektmedlen ska kunna periodiseras över tid ska dokumentation finnas som visar vilken period bidraget avser, om och när slutredovisning ska ske samt om bidraget är förenat med en skyldighet att återbetala ej förbrukade medel.

För att säkerställa att projektmedlen periodiseras på ett korrekt sätt gjordes 2017 en särskild granskning av projektrevisningen. Vi har under 2019 följt upp denna granskning via en uppföljande granskning, vilken redovisades i särskild rapport. Våra väsentligaste iakttagelser och rekommendationer från den uppföljande granskningen är:

Förbundet har haft för avsikt att under 2019 uppdatera rutinbeskrivningar och styrdokument som planeras att fastställas av direktionen under våren 2020. Vår bedömning av dokumenten är att de inte fullt ut upplevs som färdigställda och fullständiga, bland annat saknas anpassade rutinbeskrivningar för olika typer av projekt. Vidare saknas regler och rutiner för hur projekt skall följas upp av direktionen.

Vid vår uppföljande granskning har följande förbättringsområden identifierats varför vi rekommenderar direktionen att säkerställa:

- Förtydliga de olika projektypernas styrning och utformning i projektpolicyn
- Tydligare redovisning kring hur rapporter och uppföljning av projekt ska ske
- Utforma rutiner för återrapportering till direktionen för de projekt som genomförs

Dag som ovan

KPMG AB

Nils Nordqvist

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund

Org nr: 222000-1776

Till
fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har uppmärksammat

- *Att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts under 2019. Av årsredovisningen framgår att avvikelser kan förekomma beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna. Vår uppfattning är att avvikelser ska kommenteras i årsredovisningen.*

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de mål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Uddevalla den 3 april 2020

Alla revisorer har den 3 april godkänt denna revisionsberättelse via mail, revisorerna kommer komplettera denna revisionsberättelse med ett signerat original till diariet vid ett senare tillfälle.

Thomas Boström
Vänersborgs kommun

Anita Älgemon
Tanums kommun

Ann-Britt Dahl
Färgelanda kommun

Claes Hedlund
Munkedals kommun

Lennart Hansson
Åmåls kommun

Bilagor:

KPMG Granskning av bokslut och årsredovisning

Carina Ericson

Från: Nordqvist, Nils <nils.nordqvist@kpmg.se>
Skickat: den 23 april 2020 08:35
Till: Carina Ericson
Ämne: Revisionsberättelse
Bifogade filer: Revisionsberättelse Fyrbodals 2019 Slutgiltig.pdf

Hej Carina då har äntligen alla godkänt revisionsberättelsen.

Lycka till framöver och hör av er om ni vill ha hjälp med något.

Mvh

Nils

Nils Nordqvist

Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

KPMG
Drottninggatan 27
Box 7
S-651 02 Karlstad

Phone: +46 54 14 48 15
Mobile: +46 72 186 90 01
E-mail: nils.nordqvist@kpmg.se

[KPMG](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

*** KPMG E-mail disclaimer ***

The information in this e-mail is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the addressee. Access to this email by anyone else is unauthorized.

If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. Any opinions or advice contained in this e-mail are subject to the terms and conditions expressed in the governing KPMG client engagement letter.

KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Visit us at: www.kpmg.se